

**КАК КОТКИТЕ СЕ НАУЧИЛИ
ДА МЪРКАТ
ДЖОН БЕНЕТ, ФРЕНСКА
ВЕРСИЯ
АН МАРСЕЛ**

Превод от френски: Миглена Милушева, 1989

chitanka.info

Едно момченце имало котарак, когото много обичало и глезело по всякакъв начин. Един ден то поставило пред него пълна купа с крем и му казало:

— Ела, писане, хапни си. От този вкусен крем ще станеш голям и дебел, козината ти ще се заглади като коприна, ще мъркаш силно-силно, също като мелничка за кафе.

Ала щом момченцето изрекло тези думи, котаракът го стрелнал недоброжелателно със зелените си очи, опашката му настръхнала и, побеснял от яд, с гигантски скок се прехвърлил през дворната ограда.

Сега ще ви разкажа защо този котарак се ядосал толкова много. Това е стара-стара история, която се случила преди много-много години някъде из арабските страни, в Персия или другаде, без значение, но във всеки случай в една тъй далечна страна, че на отиване трябвало да се пътува толкова дълго, колкото и на връщане. Та в тази страна живеел един огромен котарак, който работел в кухнята, изпълнявал длъжността главен помощник-готвач и негово задължение било да върти мелничката за кафе.

Имал-нямал 90 години, а мустаците му били дълги като метли. Казвал се Черньо, защото козината му била като от катран. Той бил първият котарак на света — бащата на цялата котешка раса. Имал и други странности — през целия си живот нито бил мъркал, нито си бил извивал гърба, въпреки че господарят му не си скъпял милувките. Котаракът просто не се сещал да прави това, а и нямало кой да му покаже.

От дълги години кралят, който бил господар на тези земи, водел война, но един ден пристигнал вестовой, който съобщил, че най-сетне врагът е сразен, че победителят ще пристигне в двореца още същата сутрин и че трябва да се приготви пищна закуска.

— Царят иска кафе и топли банички с плодова плънка, при това в изобилие!

Щом чули новината, помощник-готвачите, които въртели шишовете с месо, започнали да се премятат, да подскачат и да надават радостни възгласи, защото, когато се приготвят кафе и банички, шишовете бездействат и те можели спокойно да отидат да се поразходят из града и да посрещнат триумфалното шествие. Котаракът ядно приседнал на опашката си и започнал да мяука:

— Това не е честно! И аз искам да видя шествието!

— Няма как, ти ще въртиш мелничката за кафе, а ние ще гледаме шествието. Едни работят, други се забавляват. Такъв е животът.

След тези думи те тръгнаха за града, като продължили да подскачат и да се премятат весело, при което непрекъснато падали по гръб. Радостната гълчава заглъхнала в дъното на парка и... край — всички заминали на всенародното увеселение.

Котаракът ядно се изплюл подире им, после седнал отново върху опашката си в ъгъла до печката. Макар че бил от котешката раса, изпаднал в кучешко настроение. А пък готвачът избрал точно този момент да му вика, без много-много да се церемони с него:

— Хайде де, няма ли да се поразмърдаш най-последно? Кафето само ли ще се смели?

Той бил учтив с него, само дето винаги издавал заповедите си с този тон. Мустаците на котарака настръхнали, опашката му започнала да свисти от дясно на ляво и обратно — заприличал на тигър в клетка. Трябва да признаем, че поначало Черньо имал буен нрав, бил като барут — винаги готов да избухне. Докато готвачът имал работа в кухнята, той все пак успял да се въздържи и прехвърлил гнева си върху мелничката за кафе, като въртял дръжката с трескаво настървение.

В това време градът се подготвял за големия празник. Слънцето с точността на часовник се изкачвало по златисторозовия небосвод, обагрен като по поръчка. Хоругви се развявали върху пилоните на замъците, а над всички кули се разнасяли мелодичните гласове на фанфарите. Градът ехтял от приветствените възгласи на народа, стълпен по улиците, откъдето щял да мине царят. От мазета, тавани, работилници и дюкянджийски сутерени прииждали чираци, слуги, ратаи и разни помощник-готвачи, които, веднъж избягали от каиша или от ритника на господарите си, шумно се движели по улиците и крещели с пълни гърди:

*Да живее кралят! Рам-на-на!
Да живеят почивката!
Дюкянът на майстора да изгори,
а той самият в центъра му да пламти!
Рам-на-на! Да живее кралят!*

Най-сетне шествието се задало. Най-отпред вървели три полка тръбачи и всеки полк изпълнявал различна мелодия. Следвали 15 полка, яхнали катраненочерни коне, 40 ескадрона драгуни, оркестър от 1000 барабана, пикола и флейти. Музикантите носели пурпурночервени, златисти и алени униформи и заглушавали с грохота си радостните викове на тълпата. Най-после се появил и самият цар, който се усмихвал и поздравявал народа си с ръка на сърцето. Той яздел начело на армия, която се проточвала на километри след него. Всеки от славните воители в ослепителни доспехи носел меч и сабя, копие и арбалет, огнени езици и гръцки огън за подпалване на неприятелските станове, старовремска пушка с фитил и гайда. Слава, слава, слава! Победа, победа! Вягърът развявал знамената, тълпата надавала възторжени викове, камбаните звънтели, ловджийските рогове силно свирели, а барабаните биели от всички страни с такова упоение, че само дете не се пукало.

А през това време черният котарак въртял ли, въртял мелничката за кафе.

— Пфу, отвратително! Само като си помисля, че тези глупаци, дете въртят шишовете с месо, са на посрещането, докато аз — главният помощник-готвач — чувам само някакви далечни слаби отгласи през кухненския комин! За един котак това е направо кучешки живот! Всъщност, кой е казал, че котката няма право да гледа царя? Мъдростта на народите твърди открай време обратното и ако някоя котка има право да посрещне победителя, то това несъмнено съм аз — бащата на цялата раса и единственият котарак на земята. Бързо, бързо, нека готвачът вика след мен колкото си иска — аз отивам да гледам шествието!

Отворил широко уста и глътнал наведнъж цялата мелничка за кафе — и чекмеджето, и копчето, и дръжката, че дори и половин ливра кафе на зърна, колкото му оставало да смели. След този подвиг той се отправил към града.

В началото всичко вървяло добре. Ала уви, три пъти уви! Дори в страната на приказките триумфът не може да трае вечно. Идва момент, когато победителят трябва да стъпи отново на земята.

Точно това се случило сега и с Черньо. Шествието било свършило, вече било в миналото, дори плувало към бреговете на забравата. Не се мяркали нито пера, нито хоругви, нито ветрила, нито

нищо. Котаракът с провиснала опашка се покатерил отново по оградата на двореца, мълчалив и много потиснат. Каквото и да си говорим, все пак на съвестта му тежала цяла-целеничка мелничка за кафе! А да не забравяме, че щяло да му се затрудни и храносмилането!

Изведнъж прогърмял гласът на готвача:

— Ха сега да те видя, ленивецо! Непрокопсаник такъв! Войната свърши, а закуската още не е готова! Я побързайте вие там вътре! Кифличките вече са готови — топли-топлички, хрупкави-хрупкавички, а не виждам да кипи дори най-мъничкият кафеник!

Царят се намирал вече в двореца, в голямата столова, облечен в домашна роба и по пантофи. Искал си закуската, като удрял с все сила по масата.

Нещастният котарак се изтърколил по стълбата към мазето, като прескачал по четири стъпала наведнъж и се скрил в зимника. Не смее да се весне пред готвача. Струвало му се, че вече нищо не се движи по белия свят и по-специално в стомаха му, което не било никак чудно, нали? И ако трябва да признаем цялата истина, той дори се разплакал.

Готвачът нахълтал в кухнята с гръм и трясък като ураган.

— Къде е кафето?

Огледал се на всички страни и забелязал прилепения към пода котарак.

— Къде е кафето?! — изкрещял готвачът.

Котаракът вече плачел на глас.

— Някой го е откраднал! Изчезнало е, докато аз прескочих да хвърля едно око на шествието!

От вълнение и от дръжката на мелничката, която така го подпирала в гърлото, че за малко да го задуши, той избухнал в сърцераздирателен рев. Готвачът — голям добряк по душа, как ли не се мъчил да го успокои.

— Да, това наистина е много, много неприятно. За жалост царските дворци винаги са застрашени от нападението на крадци.

И като казал това, навел се да погали изплашения котарак.

— Олеле, загубен съм! Ако прокара ръка по гърба ми, ще напипа ръбовете на мелничката, които са се издули от двете ми страни!...

Инстинктивно извил гърба си, за да скрие кафемелачката и греха си. Забравил обаче само едно нещо — че тя все още се върти! Щом се

изгърбил, добре смазаната мелничка започнала да работи: рръ-ръ-ръ-ръ-ръ...

— А! Ти си я глътнал! — смаял се готвачът.

— Не, не, не съм я глътнал! Това е вътрешният ми глас, който се обажда!

При тази последна лъжа духът, който живеел зад голямата кухненска печка, се показал с насочен към котарака пръст и заявил с ужасния си, прегракнал от саждите глас:

— Нещастна и подла твар! Като че ли не ти стигаше, че направи една беля, ами реши да измамиш и добродушния си господар, за да не се изложиш. Бъди проклет и ти, и синовете ти, и синовете на твоите синове! Винаги ще извивате гърбовете си от срам така, както ти го направи току-що. И за да пребъде споменът за това проклятие, нека стане тъй, че щом човек протегне ръка, за да погали някой котарак, дръжката на кафемелачката да се завърта в търбуха му. Така ще бъде и с последния от потомците ти, додето свят светува!

Щом изрекъл това проклятие, духът се скрил в облак дим и изчезнал.

Така и станало. От този ден насетне котаракът винаги извивал гръб, щом посегнели да го погалят, за да прикрие мелничката в стомаха си. И всеки път тя започвала да прави: рръ-ръ-ръ-ръ-ръ... В разцвета на силите си, далеч преди да дойде старостта, котаракът бил обзет от чувство на дълбоко разкаяние за грешката си и заживял в пълно усамотение, ако може да се вярва на хорските приказки.

Думите на духа не отишли на вятъра. Котките може и да са забравили, че това е първороден грях, ала не престават да извиват гръб, щом някой посегне да ги погали, и да мъркат самодоволно, като че родът им има някакъв много сериозен повод да се гордее с нещо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.